

Civilsamhällets resiliens

Organisationskonferensen 4.9.2024
Förbundsarenan
Linnéa Henriksson

Återhämtningsförmåga

Resiliens är den långsiktiga förmågan hos ett system att hantera förändringar och fortsätta att utvecklas.

(Wikipedia)

Användbart...

- Ekologen CS Holling (1930-2019) studerade barkborrens utbredning på 1970-talet i de kanadensiska skogarna. → Ekosystemens stabilitet och förmåga att klara av störningar.
- Psykologi och psykiatri → Människors förmåga att klara av traumatiska och posttraumatiska förhållanden.
- Socialpolitik → EU-kommissionens forskningscentral JRC testade de socioekonomiska systemens resiliens efter finanskrisen (2007-). → De länder som hade satsat pengar på socialskydd redan tidigare, före krisen, upplevde mindre negativa effekter av krisen. ([YLE](#))
- Pedagogik → Vikten av att hålla ut, att klara sig, 'sisu'.
- Stadsplanering, krishantering, beredskapsarbete, krigssituationer, demokratiteorier etc.

Återgång eller utveckling?

-
- Holling: Ingenjörresiliens (återgå till ursprunglig form) vs ekologisk resiliens (absorbera störningar, förnyas).
  - Social resiliens
  - Organisatorisk resiliens
  - Psykologisk resiliens

Kommunicerande kärn

'Organisaatiomuutosten yhteydessä on viime vuosina korostettu resilienssin merkitystä niin yksilöille kuin yhteisöillekin. Yksilön näkökulmasta resilienssi, jota voi myös kutsua muutosjoustavuudeksi, auttaa sopeutumaan jatkuvasti muuttuviin tilanteisiin ja kestäämään niiden tuomaa kuormitusta. Resilientti organisaatio kykenee varautumaan yllättäviin tilanteisiin. Osallistavalla ja vuorovaikutteisella johtajuudella vahvistetaan resilienssiä työyhteisössä. Työelämän myllerryksiin kuuluu myös vaatimus työn autonomian ja työntekijän itseohjautuvuuden lisäämisestä. Työntekijöiltä odotetaan entistä aktiivisempaa roolia tehtäviensä ja työyhteisönsä kehittäjinä. Vastapainoksi työn tulee tarjota tekijälleen merkityksellisyyden kokemuksia. Samalla myös johtajuuden on uudistuttava, jotta organisaatioiden menestys ja kilpailukyky taataan.' (Lehto 2023)

Organisationers resiliens?

- Distansarbete som en faktor för organisationers resiliens?
- Covid-hanteringens ett lysande bevis på organisationers resiliens

Vastaava varmaan pätee vähän tuohon järjestöavustamiseen, et siel on varmaan, on kuntia tai hyvinvointialueita, jotka on niistäneet niistä vähistä rahoista vielä pois, mutta on siellä kuntia ja hyvinvointialueita, jotka on ihan jatkaneet samoilla tasoilla, ja ehkä jopa kasvattaneet sitä panostustaan. En mä näe, että tää nyt ihan sillai olis veitsenterällä, että jatkuuko tämmöset toimintamallit ollenkaan. Totta kai siellä on uusia haasteita, mutta järjestötkin on aika sitkeitä kuitenkin toimijoita ja ei niitä helpolla nitistetä.

(Ministeriön edustaja)

Paananen et al. 2024

Magtutredningen 2.0

- Frivilliga har högre förtroende än icke-frivilliga, men beror det på att
  - a) de blir mer tillitsfulla av engagemanget?
  - eller b) om de som deltar redan i grunden är mer resursstarka och tillitsfulla?
- Mycket tyder på att det är det senare.
- Civilsamhället samlar resursstarka individer
  - för att de har kunskaper, resurser och självförtroende
  - för att föreningar vill komma åt deras nätverk och resurser
  - för att resursstarka personer har mer att försvara
- (Resursstarka personer är rimligen också mer resilianta?)

Professionalisering och resiliens

- Leder en större professionalisering till mer eller mindre resiliens?

Når jeg følger debatten, slår det mig, at svære vilkår for foreninger i det civile samfund har betydet en stigende professionalisering, fordi vi må kæmpe for hver enkelt krone i et skønsomt miks af puljer, fondsstøtte og forsøg på at udvikle forretningsben.

Man må spørge sig selv retorisk: Har vores vilkår skubbet os for langt væk fra det, der var vores formål? Er vi blevet professionaliserede pengejagere, fordi vi er under så stort et pres?

- <https://www.altinget.dk/civilsamfund/artikel/dansk-handicap-forbund-stoette-boer-gaa-til-foreninger-der-loeften-kerneopgaven>

'Otetaan
kansalaisjärjestöt
mukaan!'

Inspiration och källor

- Vad är resiliens? Stockholm Resilience Center:
https://www.stockholmresilience.org/download/18.10119fc11455d3c557d6d20/1459560242138/SU_SRC_vadarresiliens_sidaApril2014.pdf.
- Karonen, P., & Villstrand, N. E. (2018). Kriser och resiliens i Finlands historia 1400–2000. *Historisk Tidskrift för Finland*, 102(4), <https://journal.fi/htf/article/view/70364>.
- Alasoini, T., & Selander, K. (2023). Etätyö organisaation resilienssitekijänä: MEADOW-työnantajakyselyyn perustuva analyysi . *Focus Localis*, 51(1), <https://journal.fi/focuslocalis/article/view/119599>.
- Lehto, K. (2023). Mahdollisuuksien näyttämöllä: Näkökulmia etä- ja hybridityön tulevaisuuteen organisaatioissa ja asiantuntijatyössä. *Focus Localis*, 51(1), <https://journal.fi/focuslocalis/article/view/126889>.
- Pesonen, A., Larivaara, M., & Hannukkala, M. (2022). Hyvän mielen koulu – Mielenterveyden edistäminen ja mielenterveystaidot varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa . *Focus Localis*, 50(3), <https://journal.fi/focuslocalis/article/view/117114>.
- Hakamäki, P., Koivula, R., Lounamaa, A., Nieminen, V., Rautiainen, A., Saarelainen, T., Salenius, M., & Tuulari, S. (2022). Kunta hyvinvoinnin edistäjänä : Hyvinvoinnin moniulotteisuus lainsäädännössä ja kunta-asiakirjoissa. *Focus Localis*, 50(3), <https://journal.fi/focuslocalis/article/view/119632>.
- Paananen, H., Jäntti, A., Haveri, A., Sinervo, L.-M. & Sinkkonen, J. (2024). Havaintoja hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisestä ja suhteesta kuntiin : HALKO-hankkeen väliraportti. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2024:27. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-235-0>
- Qvist, H.-P. Y., Lilleøre Holstein, E, Bastrup Jørgensen, A & Skov Henriksen, L. (2023?). Frivillig deltagelse i foreningsliv og civilsamfund. Udviklingstræk og uligheder. Magtutredningen 2.0: Essay-serien, [Qvist et al. \(Tema 10\) \(au.dk\)](https://www.au.dk/tema/10).